

Liikenne 12 –suunnitteluryhmän kokous

Aika Perjantai 8.11.2023 klo 9-10.30

Paikka **Eduskunta, sali A116**

Paikalla	Lulu Ranne Timo Heinonen Heikki Autto (poistui 10.13) Sara Seppänen (poistui klo 10.13) Sheikki Laakso Suna Kymäläinen Seppo Eskelinen (poistui klo 9.45) Pekka Aittakumpu (poistui klo 10.06) Atte Harjanne Timo Furuholm Mikko Ollikainen (saapui klo 9.39)	liikenne- ja viestintäministeri, pj. Kokoomuksen eduskuntaryhmä Kokoomuksen eduskuntaryhmä Perussuomalaisten eduskuntaryhmä Perussuomalaisten eduskuntaryhmä Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä Keskustan eduskuntaryhmä Vihreä eduskuntaryhmä Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä Ruotsalainen eduskuntaryhmä
Pääsihteeri	Sabina Lindström	liikenne- ja viestintäministeriö
Varapääsihteerit	Timo Kievari	liikenne- ja viestintäministeriö (etänä)
Pysyvät asiantuntijat	Panu Kukkonen Kirsi Karlamaa Kari Wihlman	valtiovarainministeriö Liikenne- ja viestintävirasto Väylävirasto
Sihteerit	Kaisa Kuukasjärvi Maria Torttila Tuire Valkonen Taru Pakkanen Asta Tuominen Anna Saarlo	liikenne- ja viestintäministeriö liikenne- ja viestintäministeriö liikenne- ja viestintäministeriö (etänä) Liikenne- ja viestintävirasto (etänä) Liikenne- ja viestintävirasto (etänä) Väylävirasto (etänä)
Asiantuntijat	Pekka Rajala Outi Nietola Tiina Haapasalo	Väylävirasto Huoltovarmuuskeskus Elinkeinoelämän keskusliitto
Poissa	Harry Harkimo Mika Poutala	Liike Nyt –eduskuntaryhmä Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä

Asialista

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Kokouksen asialistan sekä edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista ja pöytäkirja.

3. Liikennejärjestelmän tilannekuva ja toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Johtava asiantuntija Johanna Juusela, Liikenne- ja viestintävirasto
Työryhmä kuulee esityksen ja keskustelee sen sisällöstä.

Tilannekuvaan liittyen keskusteltiin Itä-Suomen liikennevirtojen muutoksesta. Raskas liikenne on vähentynyt, johtuen pääosin rajat ylittävän liikenteen merkittävästä vähentämisestä. Osittain pohjois-etelä -suuntainen liikenne on kuitenkin lisääntynyt.

Todettiin, että liikennejärjestelmänalyysi ei sisällä erilaisia skenaarioita vaan ns. perusuran, mutta hallinnonalalla on tehty skenaario- ja ennakointityötä. Näitä hyödynnetään Liikenne 12 –suunnitelman valmistelussa ja tietoa jaetaan myös parlamentaariselle ryhmälle.

Vedyn osalta todettiin, että näkymät eivät lähivuosien osalta ole vielä selvät, mutta mm. EU:sta tulee vaatimuksia jakeluinfran laajentamiselle koskien myös vetyä. Kehitys on kesken ja se miten vety tuotetaan, on vielä auki.

Liikenne 12-suunnitelman toimeenpano väyläverkon osalta

Toimialajohtaja Pekka Rajala, Väylävirasto
Työryhmä kuulee esityksen ja keskustelee sen sisällöstä.

Keskusteltiin pitkäjänteisen rahoituksen merkityksestä. Nyt kehittämisen sekä perusväylänpidon rahoituskehys ei noudata sovittua Liikenne 12 -suunnitelman rahoituskehystä.

Puheenjohtaja totesi, että juuri aloitetulla liikenteen rahoituksen ja verotuksen uudistuksella pyritään hakemaan mm. vakaata rahoitusmallia. Lisäksi hallituskauden aikana tarkastellaan, mitä on tehtävissä kehysraamien sisällä esim. siirtojen osalta.

Todettiin, että merkittävä tekijä korjausvelan nousuun on kustannustason nousu. Keskusteltiin, onko korjausvelkaan löydettävissä tasapainoa ja millä toimin. Onko 4000 km:n vuosittainen pälylystystavoite realistinen? Lisäksi pohdittiin mm. pälylystemateriaalin saatuutta sekä markkinoiden toimivuutta.

Väylävirasto totesi, että korjausvelka on mahdollista saada hallintaan ja 4000 km pälylystystavoite on mahdollinen, joskin haastavaa mikäli yhteistä tahtoa löytyy. Nyt esitetty 250 miljoonan lisärahopäätös ensi vuodelle on hyvä, koska se takaa myös materiaalin osalta riittävän varastoinnin mahdollisuuden (bitumi ja kiviaines). Markkinoita seurataan jatkuvasti ja tavoitteena on saada myös alalle lisää toimijoita. Usean vuoden pitkäjänteinen panostus

korjausvelkaan auttaisi korjausvelan hallintaan saamiseksi. Todettiin myös, että korjausvelka ei ole pelkkä tiestön ongelma, vaan myös rataverkolla on merkittävästi korjausvelkaa.

Puheenjohtaja muistutti, että korjausvelan taittaminen on hallituksen tavoite ja on myös kriittisesti tarkasteltava, onko verkolla sellaisia osuuksia, joita ei tarvita.

Valtakunnalliseen liikennejärjestelmään kohdistuvat tarpeet elinkeinoelämän näkökulmasta

Johtava asiantuntija Tiina Haapasalo, Elinkeinoelämän keskusliitto
Työryhmä kuulee esityksen ja keskustelee sen sisällöstä.

Ministeri totesi, että tiivis yhteistyö muiden pohjoismaiden kanssa on aloitettu. Yhteistä EU-vaikuttamista sekä rahoitusmahdollisuuksia pohditaan. Lisäksi ministeriöllä on jatkuvaa yhteistyötä myös puolustushallinnon kanssa.

Keskusteltiin, miten EK:n visio on rakentunut ja onko työssä huomioitu mm. muut kauppakamarin selvitykset, puolustusyhteistyön tarpeet, väestönkehitys, teollisuuden investoinnäkökulmat ja matkailu. Haapasalo totesi, että taustalla on ajantasaista tietoa, mutta toki tarkennettavaa on erityisesti puolustusvoimien (mm. NATO-vaatimukset) näkökulmasta.

Lisäksi keskusteltiin EK:n esityksen riskiskenaariosta, jossa markkinaehtoinen meriliikenne on estynyt. Tällöin erityisesti pohjoisen yhteydet Ruotsin ja Norjan satamiin korostuvat. Todettiin, että vaihtoehtoisin reitteihin olisi panostettava ja huoltovarmuuden kannalta riittävät kuljetukset pystytään turvaamaan. Poikkeustilanteessa kuljetustarpeet ja -määrät muuttuvat.

Valtakunnalliseen liikennejärjestelmään kohdistuvat tarpeet huoltovarmuuden näkökulmasta

Johtava varautumisasiantuntija Outi Nietola, Huoltovarmuuskeskus
Työryhmä kuulee esityksen ja keskustelee sen sisällöstä.

Todettiin, että erityisesti puolustushallinnon trapeisiin liittyvät LVM:n hallinnonalan hankkeisiin on haettava EU-rahoitusta (MilMob).

Keskusteltiin huoltovarmuudesta ja varautumisesta yleisesti ja todettiin, että huoltovarmuusjärjestelmä Suomessa on poikkeuksellinen ja näkyviltä osin hyvä. Ei kuitenkaan ole syytä tuudittautua siihen vaan kiinnitettävä erityistä huomioita myös näkymättömään huoltovarmuuteen (kaapelit yms.)

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti kokouksesta.

Seuraava kokous pidetään 23.11. klo 9.00 – 11.00 samassa kokoushuoneessa.

Liitteet:

Liite 1 Liikennejärjestelmän tilannekuva, Traficom

Liite 2 Väylänpidon suunnitelmat Liikenne 12 suunnitelman toteuttajina, Väylävirasto

Liite 3 Liikenne 12 parlamentaarinen tyhmä EK

Liite 4 Liikenne 12 parlamentaarinen tyhmä HVK